

ELS LLIBRES I LES COSES

IGNASI ARAGAY

La increïble vida del seductor Josep Andreu i Abelló

Els que el coneixeu no podreu deixar de llegir la biografia *Josep Andreu i Abelló. Els clars obscurs del catalanisme* (Ed. 1984), de Joan Esculies. Als que no el coneixeu, us recomano que la llegiu. Per dos motius: perquè és com llegir una novel·la d'aventures i perquè, tal com remarca l'autor, a través seu es retrata molt bé la complexitat del catalanisme al llarg del segle XX, sempre en diàleg entre l'encaix dins d'Espanya i la via independentista. De fet, d'alguna manera el llibre desmenteix la idea d'una evolució lineal de l'autonomisme cap al sobiranisme en mostrar com la dialèctica entre l'un i l'altre forma part intrínseca de la ja secular cultura política del país. Així doncs, per entendre el gir sobiranista actual, resulta molt il·lustratiu aquest viatge per la centúria de la mà d'un peculiar confederalista.

Amb orígens a Montblanc i Reus, Josep Andreu i Abelló (1906-1993) va ser una figura clau a la Catalunya republicana abans i sobretot durant la guerra, a l'exili catalanista (va ser confident de Tarradellas, amb qui tota la vida va mantenir una mena de relació d'amor-odi) i espanyol (ell i Indalecio Prieto van encarregar-se de repartir des de Mèxic els ajuts del govern espanyol a l'exili) i a la Transició, durant la qual, després de tota una vida a ERC i d'haver fet negocis amb la Banca Catalana dels Pujol pare i fill (amb qui va acabar malament), els últims anys va militar al PSC, pel qual va ser senador a Madrid i diputat a Barcelona.

Hi ha tres constants en la vida d'Andreu i Abelló: la seva simpatia

AMIC DE COMPANYS I MACIÀ, LI AGRADAVEN PER AQUEST ORDRE LA GENT, ELS DINERS I LA POLÍTICA

i capacitat de seducció –es ficava la gent a la butxaca–, el gust pels diners i la bona vida, i la passió política. Amb permís de Joan Esculies –a hores d'ara qui millor el coneix–, diria que són importants exactament per aquest ordre. S'ho passava bé envoltat d'amics, coneguts i saludats; li agradava dur les butxaques plenes, fumar havans i allotjar-se en bons hotels, i sentia una atracció fatal pel poder, per manar, per ser allà on es decidien les coses.

Amic personal de Companys i emparentat amb Macià, a tots dos els va tractar íntimament. Va passar amb el primer les últimes hores a Barcelona abans d'enfilar junts la retirada a les tres de la matinada del 24 de gener del 1936, en un cotxe de la Hispano-Suiza. I a Macià, que havia sigut el seu padri de nocces, el va acompanyar les últimes hores de vida. Quan el president va morir el dia de Nadal del 1933, cap a les onze del matí, a la Casa dels Canonges, Andreu era allà.

Advocat de formació, activista polític des de ben jove, amb 25 anys ja va tenir protagonisme en la fundació d'ERC, amb 26 era diputat per Tarragona i amb 28 es convertia en un dels defensors dels empresonats pels Fets d'Octubre del 1934. Però el seu moment decisiu arriba quan, amb la

guerra, tot i la seva joventut i enmig del criminal caos revolucionari, és nomenat president de l'Audiència de Catalunya i després del Tribunal de Cassació, uns càrrecs que quasi li van costar la vida: miraculosament va sortir viu d'un intent d'assassinat de la FAI, quan va ser cosit a trets per un parell de fusells metralladors disparats de cotxe a cotxe.

El llarg exili el va passar primer a França; després a Mèxic, on va acabar deixant un negoci ruïnós, i en l'etapa més llarga a Tànger, un paradís fiscal on es va fer multimilionari de la mà d'un banc fundat pel franquista Antoni Pedrol Rius, reusenc com ell. Va ser en aquests anys que va freqüentar Joan de Borbó i el seu cercle, i que també es va fer amb personatges com Churchill, el magnat Onassis, el músic Von Karajan... Volia convertir Tànger en una Mònaco del sud de la Mediterrània.

Immensament ric, va establir-se de nou a Barcelona el 1962. Tenia 57 anys. Es va comprar un luxós pis a la Bonanova i circulava amb Mercedes. Aviat es va convertir en puntal de l'antifranquisme. Envoltat d'una aura mítica, flirtejava amb tothom, inclosos els comunistes. El maig del 1968 era a París, el desembre del 1970 a la tancada de Montserrat, el novembre del 1971 va pronunciar les primeres paraules en la constitució de l'Assemblea de Catalunya... Va acabar sent un dels redactors de l'Estatut. I va morir a Madrid el 31 de maig del 1993, un dia després que la seva dona, Adelaida Musté. ♡

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIO

[1] Algú com tu
XAVIER BOSCH
Planeta
350 pàgines i 21,50 €

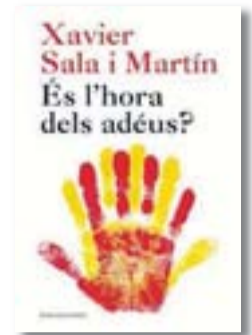
[2] El món blau
ALBERT ESPINOSA
Rosa dels vents
216 pàgines i 15,95 €

[3] També això passarà
MILENA BUSQUETS
Amsterdam
176 pàgines i 16,90 €

[4] L'àguila negra
JOAN CARRERAS
Proa
358 pàgines i 21,50 €

[5] Amor prohibit
COIA VALLS
Ediciones B
340 pàgines i 19,95 €

NO-FICCIO

[1] És l'hora dels adéus?
XAVIER SALA I MARTÍN
Rosa dels vents
224 pàgines i 16,90 €

[2] Jaume Sisa
DONAT PUTX
Empúries
248 pàgines i 18 €

[3] Raó i emoció
FERRAN SALMURRI
RBA-La Magrana
176 pàgines i 12 €

[4] Desclassificat: 9-N
VICENÇ PARTAL
RBA-La Magrana
144 pàgines i 12 €

[5] Escac a l'Estat
PERE MARTÍ
Pòrtic
204 pàgines i 12,90 €

CASTELLÀ

FICCIO

[1] La Templanza
MARÍA DUEÑAS
Planeta
530 pàgines i 21,90 €

[2] Hombres buenos
ARTURO PÉREZ-REVERTE
Alfaguara
586 pàgines i 22,90 €

[3] El mundo azul
ALBERT ESPINOSA
Plaza & Janés
216 pàgines i 15,90 €

[4] Blitz
DAVID TRUEBA
Anagrama
168 pàgines i 16,90 €

[5] Mi hermana Elba...
CRISTINA FERNÁNDEZ CUBAS
Tusquets
208 pàgines i 11,90 €

NO FICCIO

[1] Yo fui a EGB
JORGE DIAZ / JAVIER IKAZ
Plaza & Janés
256 pàgines i 18,90 €

[2] Masterchef junior
RTVE MASTERCHEF
Temas de hoy
204 pàgines i 21,90 €

[3] De lo peor, lo mejor
AURON PLAY
Martínez Roca
160 pàgines i 9,90 €

[4] La vida perenne
JOSÉ LUIS SAMPEDRO
Plaza & Janés
160 pàgines i 9,90 €

[5] Mis recetas de cocina...
ODILE FERNÁNDEZ
Urano
320 pàgines i 26 €

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat

ARXIU FAMILIAR NARCÍS ANDREU MUSTÉ